

Památné stromy - propagovat a rozmnožit. To je náš plán.

Čmelák bude v lesních školkách rozmnožovat stromy, které vzbuzují obdiv svým věkem, nebo rozměry. Ty jsou zpravidla vyhlášeny za stromy památné, chráněné státem. Cílem je zachovat jejich genofond pro příští generace a zároveň je tím i propagovat mezi širokou veřejností. Když je mateřský strom dlouhověký, dá se totiž předpokládat, že i jeho potomci budou mít podobné vlastnosti.

Lípa Karoliny Světlé v Světlé pod Ještědem

Začali jsme tak, že jsme zanalyzovali **databázi památných stromů Libereckého kraje**, která dohromady čítá téměř **800 stromů** (včetně stromů v alejích). Vytipovali jsme nejvýznamnější památné stromy, které zaujmou buď svými rozměry, věkem, popřípadě dendrologickou vzácností. Zaměřili jsme se na **dřeviny původní** pro Českou republiku, se zásadou obsáhnout **co nejvíce druhů**. Jsou mezi nimi kupříkladu takové pojmy, jako je Tatobitská lípa, Kotelské lípy, tisy v Kropachu či méně známé lípy, duby, buky, javory, jasan, tisy a borovice.

Po průzkumu stromů v terénu a jejich fotodokumentaci, jsme, pokud to šlo, sesbírali **vzorky semena**, zbylého z plodenství z roku 2010. To bylo na jaře vyseto na záhony s označením, z kterého konkrétního stromu pochází. Následně mu bude věnována **speciální pěstitelská péče** s cílem dosáhnout co možná nejvyšší počet vyklíčených a zdravých semenáčků. Na podzim **navštívíme** vytipované památné stromy **znovu** a systematicky z nich sesbíráme semeno, napložené v letošním vegetačním období. To ještě v letošním roce vysejeme v našich lesních školkách. A pak už budeme jenom netrpělivě čekat, jaká bude úspěšnost při klíčení, a těšit se z každé životaschopné rostlinky – potomků vzácných a obdivuhodných památných stromů!

Javor klen "U Gavora" na Rašovce

Nové terénní ekovýchovné programy pro školy zdarma

Obě lokality jsou dostupné vlakem. Programy jsou určené **pro žáky středních škol a druhého stupně základních škol**. Přehled programů včetně **on-line objednávky** naleznete na www.zanaturou.cz.

Školy v Libereckém kraji mají novou možnost, jak učit své žáky o přírodě přímo v přírodě. Čmelák pro ně připravil **dva netradiční terénní ekologické výukové programy „Za Naturou na túru“**, které probíhají v chráněných územích **Jedlový důl** u Josefova dolu a **Údolí Jizery** u Semil a Bítouchova. Od dubna 2011 do konce roku se jich školy mohou účastnit zcela **ZDARMA**. Každý program má svůj příběh a účast na něm bude pro děti jedinečným zážitkem. V Jedlovém dole se vydají vzhůru proti proudu říčky Jedlová a díky poznatkům, které získají v programu **„Horem pádem vodopádem“**, se podívají na Jizerské hory zcela novým pohledem. V programu **„Za obřími hrnci Jizery“** budou mapovat kaňon Jizery, který řeka neustále prohlubuje a mění. **„Děti nejvíce baví aktivita, kdy v kaňonu pátrají po skalách a hledají v nich podoby zvířat nebo nadpřirozených bytostí“**, hodnotí program lektor Lubomír Jiříšně.

Se sponzory na Hrad

V dubnu jsme se setkali se zástupci našich nejdůležitějších sponzorů, abychom jim poděkovali za podporu sdružení Čmelák. Uspořádali jsme mimořádnou prohlídku reprezentačních prostor Pražského hradu - prohlédli jsme si úchvatné sály, kde dochází k důležitým jednáním a kam veřejnost běžně nemá šanci vkročit. Po prohlídce s výkladem nás čekal oběd v Hotelu InterContinental v Praze, kde pro nás jako sponzorský dar připravili skvělý raut.

Finanční prostředky získané od našich firemních partnerů pro nás představují **důležitou část rozpočtu** a umožňují nám naplňovat cíle v oblasti ochrany přírody a ekologické výchovy. Důležitá a přínosná je pro nás zejména **dlouhodobá spolupráce**, proto jsme tento den využili k předání **děkovného certifikátu** panu Kokešovi, majiteli společnosti **ALBI Česká republika**. Tato firma s námi spolupracuje již 10 let a v rámci programu „Patron přírody“ (www.cmelak.cz/ochrana/patron.html) věnovala na záchranu přírodně cenných lokalit již **1 000 000 Kč!** Z pravidelné spolupráce se těší nejen koordinátorka firemních dárců Edita Nesrstová: „Firma ALBI se v rámci programu „Patron přírody“ podílí na obnově pozemku v Pojizeří nejen finančně, ale její zaměstnanci přijíždějí na „svoji“ lokalitu osobně a pravidelně přikládají ruku k dílu. Odměnou jim může být i to, že mohou pozorovat, jak jejich les roste do krásy.“

Doufáme, že jsme našim sponzorům připravili příjemný den, alespoň na chvíli je vytrhli z každodenního kolotoče ve vedoucích pozicích a dodali jim energii do další práce. Akce se účastnili zástupci firem: HACO, IKEA Česká republika, Severočeské komunální služby, manželé Novotovi, Terier, Hotel InterContinental Praha.

Seznamte se - Lýkovec jedovatý

Lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*) je prudce jedovatý keř. Dříve byl pouze **přímísenou dřevinou** v přírodních listnatých a smíšených lesů. S jejich úbytkem vymizely i lýkovce a dnes se vyskytuje jen vzácně na území celé ČR. Je to další z **ohrožených dřevin**, kterou se Čmelák rozhodl pomoci zachránit. Sbíráme tedy semena, která vyséváme a pěstujeme v lesních školkách a sazenice navracíme zpět do přírody.

Zajímavostí je, že kvete **brzy na jaře**, ještě před rozvinutím listů (březen-duben). Květy jsou obvykle růžové, trubkovité, shloučené ve svazečcích a **silně voní**. Delší přivonění může člověku způsobit zdravotní komplikace (bolesti hlavy a závratě), tak ho raději obdivujte jen z povzdálí. **Plody jsou prudce jedovaté**. Dříve se sušená kůra lýkovce používala v lékařství například k vyvolání pocení, léčbě kožních chorob nebo revmatismu. Barvivo z bobulí zase jako červený malířský pigment.

Ikea vrátila přírodě 25 500 stromů.

V těchto dnech 150 zaměstnanců obchodních domů IKEA společně s odbornými pracovníky Čmeláka vysadilo 25 500 sazenic ohrožených druhů stromů. IKEA tak dostala slibu z vánoční kampaně, že za každý prodaný vánoční stromek vysadí nový ve vybraných oblastech Čech a Moravy. Nové stromy zpestří Valašské Klobouky, Svitavsko a Ještědský hřeben.

čmelák
SPOLEČNOST PŘÁTEL PŘÍRODY

...pro lidi, pro přírodu

Čmelák – Společnost přátel přírody Vás i Vaše přátele srdečně zve na

exkurze do přírody

Jarní exkurze se sázením v Novém pralese – 21. 5. a 11. 6. 2011

- zajímavosti o projektu • sázení stromků • max. 30 účastníků •
- sraz před turistickou chatou Na Pláních (Ještědský hřeben) • pro zájemce posezení u ohně •
- začátek dopolední exkurze v 10 hod., odpolední ve 14 hod. •

Exkurze na orchidejovou louku – 4. 6. 2011

- sraz v 10 hod. v Horním Maxově u kostela • procházka kolem přírodní rezervace Malá Strana na rozhlednu Slovanka • prohlídka mokřadní louky s výskytem orchidejí zejména vstavače májového • odborný výklad botanika •

Prosím potvrďte nám svoji účast nejpozději **dva dny** před začátkem exkurze.

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Ziel 3 | Cíl 3
Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

Přihlášky a informace

Šárka Jelínková, tel: +420 777 744 938
e-mail: sarka.jelinkova@cmelak.cz

www.cmelak.cz

Exkurze jsou podpořeny z ERDF Programu Cíl 3 / Ziel 3 v rámci projektu Pozemkové spolky jako efektivní forma přeshraniční spolupráce na podporu biodiverzity.